

TUTKIMUSOSIO

Suomen vuosikymmenen plussat: Maanpuolustus, koulutusjärjestelmä, kilpailukyky, yrittäminen ja tutkimus. Miinukset: Luottamus politiikkaan, velkaantuminen, sote-palvelut, ilmastotalkoot ja verotus.

Vahva valtaosa suomalaisista on luottavainen, että Suomessa maanpuolustustahto (82 %) ja -kyky (77 %) säilyvät korkealla tasolla tällä vuosikymmenellä. Enemmistö epäilee, että luottamus politiikkaan ei vahvistu, käy ilmi KAKS – Kunnallisan tutkimussäätiön tutkimuksesta.

Selvä enemmistö uskoo myös, että Suomen koulutusjärjestelmä on vuosikymmenen lopulla maailman huippua (58 %) ja maamme säilyy kansainvälisesti kilpailukyisenä (58 %). Enemmistö on vakuuttunut myös siitä, että Suomessa kannattaa perustaa yrityksiä ja yrittää (56 %). Myös tieteen ja tutkimuksen voimavarojen (55 %) uskotaan kehittyvän myönteisesti.

Miinukset: Suhde Venäjään, luottamus politiikkaan, velkaantuminen, sote-palvelut, ilmastotalkoot ja verotus.

Kansalaisilla on heikosti uskoa siihen, että Suomen ja Venäjän suhteet kehittyisivät vuosikymmenen aikana parempaan suuntaan. Valtaosa ei luota tämän kehityksen toteutumiseen (77 %). Aika heikko on suomalaisten usko myös siihen, että kansalaisten luottamus politiikkaan vahvistuisi (68 %) ja velkaantuminen saataisiin kuriin (64 %). Varsin pessimistisesti kansalaiset suhtautuvat myös siihen, että sosiaali- ja terveyspalveluita olisi tarjolla riittävästi (58 %).

Ilmastotalkoissa tavoitteiden toteutumiseen ei oikein uskota. Enemmistö epäilee, että Suomen hiilineutraalisuustavoitteet eivät toteudu (54 %), eikä luonnon monimuotoisuuden heikkenemistä saada pysäytettyä (54 %). Enemmistö ei luota myöskään verotuksen oikeudenmukaisuuteen (54 %), tosin kaksi viidestä (40 %) luottaa. Yli puolet suomalaisista ei luota siihen, että kansalaisten usko tulevaisuuteen vahvistuisi vuosikymmenen loppuun mennessä (51 %), tulevaisuususkoisia on kaksi viidestä (39 %). Tulokset kielivät kansalaisten luottamuksen tulevaisuuteen horjuvan, olevan liukkaalla, kaltevalla pinnalla.

Joissakin asioissa suomalaiset jakaantuvat kahteen eri leiriin. Lähes puolet uskoo, että ihmiset tulevat vuosikymmenen loppuun mennessä kohtuullisesti taloudellisesti toimeen (49 %), lähes samansuuruinen joukko on epäileväinen (45 %). Vastaavasti työpaikkojen runsaaseen tarjontaan ja korkeaan työllisyysasteeseen ei usko lähes puolet vastaajista (48 %), vaikka toisaalta myös iso osa uskoo (44 %).

Näkemykset ovat eräiltä osin sidoksissa arvioitsijan ikään. Etenkin ikääntyneimmät, yli 60-vuotiaat, ovat keskimäärää luottavaisempia. He uskovat maamme kilpailukykyyn, yritysten menestymiseen ja ihmisten toimeentulon kohtuulliseen kehitykseen. Ikääntyneillä on myös vahvempi näkemys siitä, että kansalaisten luottamus tulevaan kehittyä parempaan

suuntaan. Nuorten, 18–30-vuotiaiden, keskuudessa ilmenee keskimäärää enemmän epätietoisuutta. Nuorten usko yritysten menestymiseen ja maamme maanpuolustuskykyyn on keskimäärää vaisumpaa.

Puoluekanta on yhteydessä suhtautumiseen. Oppositio puolueiden tukijoilla on taipumusta suhtautua epäuskoisesti siihen, että maa kehittyisi sosiaalisesti ja taloudellisesti suotuisaan suuntaan. Ero oppositio puolueiden tukijoihin on poikkeuksellisen suuri, kun tarkastellaan näkemyksiä kilpailukyvyistä, työllisyydestä, velan kasvusta ja verotuksesta. Oppositio puolueiden kannattajat ovat varsin vakuuttuneita, että Suomi ajautuu sosiaalisesti ja taloudellisesti päin seinää. Hallituspuolueiden tukijat eivät ole läheskään yhtä pessimistisiä.

Yksittäisten puolueiden kannattajien vastauksista käy ilmi, että SDP:n kannattajien näkemykset ovat lähes kauttaaltaan keskimäärää optimistisempia. Muuta väestöä selvästi vakuuttuneempia he ovat siitä, että velan kasvu saadaan taitettua, kansainvälinen kilpailukyky säilyy ja että sosiaali- ja terveyspalveluita on riittävästi tarjolla.

Perussuomalaisten tukijat poikkeavat muusta väestöstä siinä, että heillä on pahoja aavistuksia melkein kautta linjan. He ovat varmoja, että maan talous- ja työllisyyskehitys ajautuu vakaviin ongelmiin. He myös uskovat, ettei kansalaisten luotto politiikkaan kohene, eikä usko parempaan tulevaan vahvistu.

Kokoomuksen kannattajat ovat keskimäärää vakuuttuneempia siitä, että velanottoa ei saada hillittyä eikä verotus ole enää vuosikymmenen lopulla oikeudenmukaista. Selvä enemmistö kokoomuksen tukijoista arvioi kuitenkin, että ihmiset tulevat taloudellisesti kohtuullisesti toimeen.

Keskustan kannattajat luottavat keskimäärää voimakkaammin siihen, että työpaikkoja, sosiaali- ja terveyspalveluita on vastaisuudessa riittävästi tarjolla. He myös uskovat maanpuolustuskyvyn ja -tahdon säilyvän korkealla tasolla ja kansalaisten uskon tulevaan voimistuvan. Keskustan tukijat ovat keskimäärää enemmän huolissaan maan velan kasvusta.

Vihreiden kannattajat poikkeavat muista siinä, etteivät usko luonnon monimuotoisuuden heikentymistä saatavan hallintaan. Vihreiden tukijat ovat keskimäärää optimistisempia siinä, että Suomi on vuosikymmenen loppuun mennessä lähes hiilineutraali ja kansalaisten tulevan kohtuullisesti taloudellisesti toimeen.

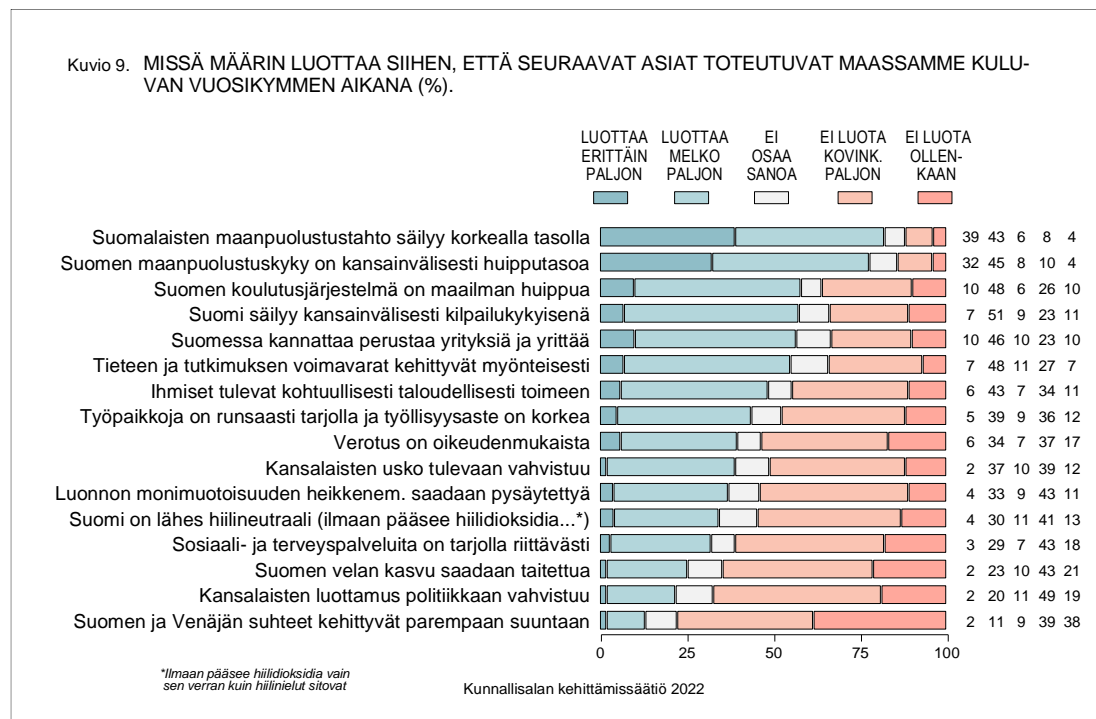
Vasemmistoliiton tukijat ovat muita vakuuttuneempia siitä, että yritykset tulevat vastaisuudessa hyvin toimeen ja Suomi säilyy kansainvälisesti kilpailukykyisenä. He eivät välttämättä kuitenkaan luota siihen, että sosiaali- ja terveyspalveluita ja työpaikkoja olisi riittävästi tarjolla. Hiilineutraalisuustavoitteen toteutumiseen vasemmistoliiton kannattajat eivät luota juurikaan.

Tuloksista käy ilmi myös se, että vaaleissa äänestämättä jättävät ihmiset muistuttavat näkemyksiltään pitkälti perussuomalaisten kannattajia.

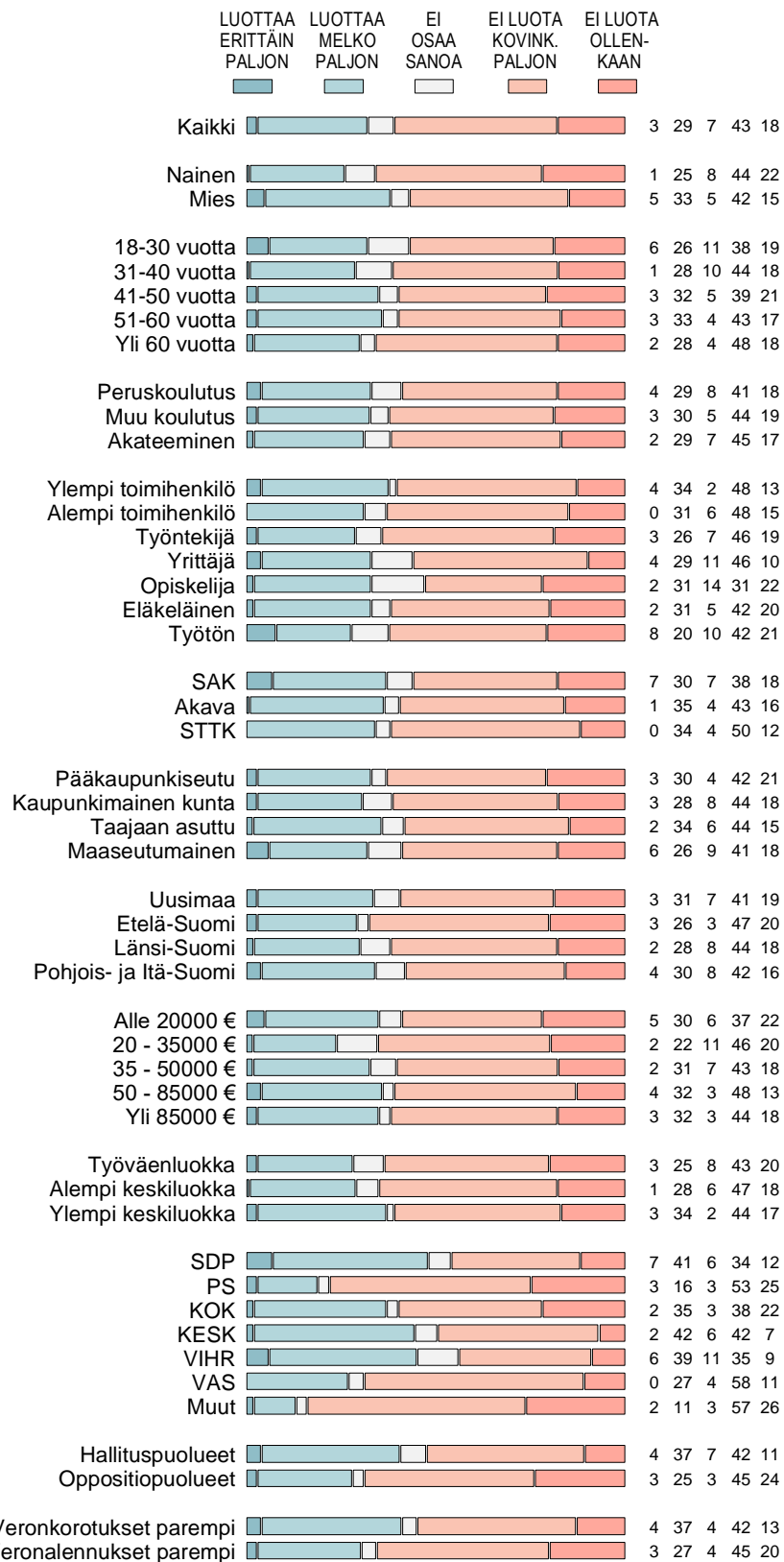
Tutkimuksen toteutus. Kesän 2022 Ilmapuntari-tutkimuksessa selvitettiin kansalaisten arvioita erilaisten tulevaisuuskuvien toteutumisesta kuluva vuosikymmenen aikana. Testatut asiat olivat kaikki niitä, jotka ovat alituisen julkisen keskustelun aiheena. Näkemyksiä selvitettiin kuudellatoista kysymyksellä, joita vastaajat arvioivat neliportaisella asteikolla.

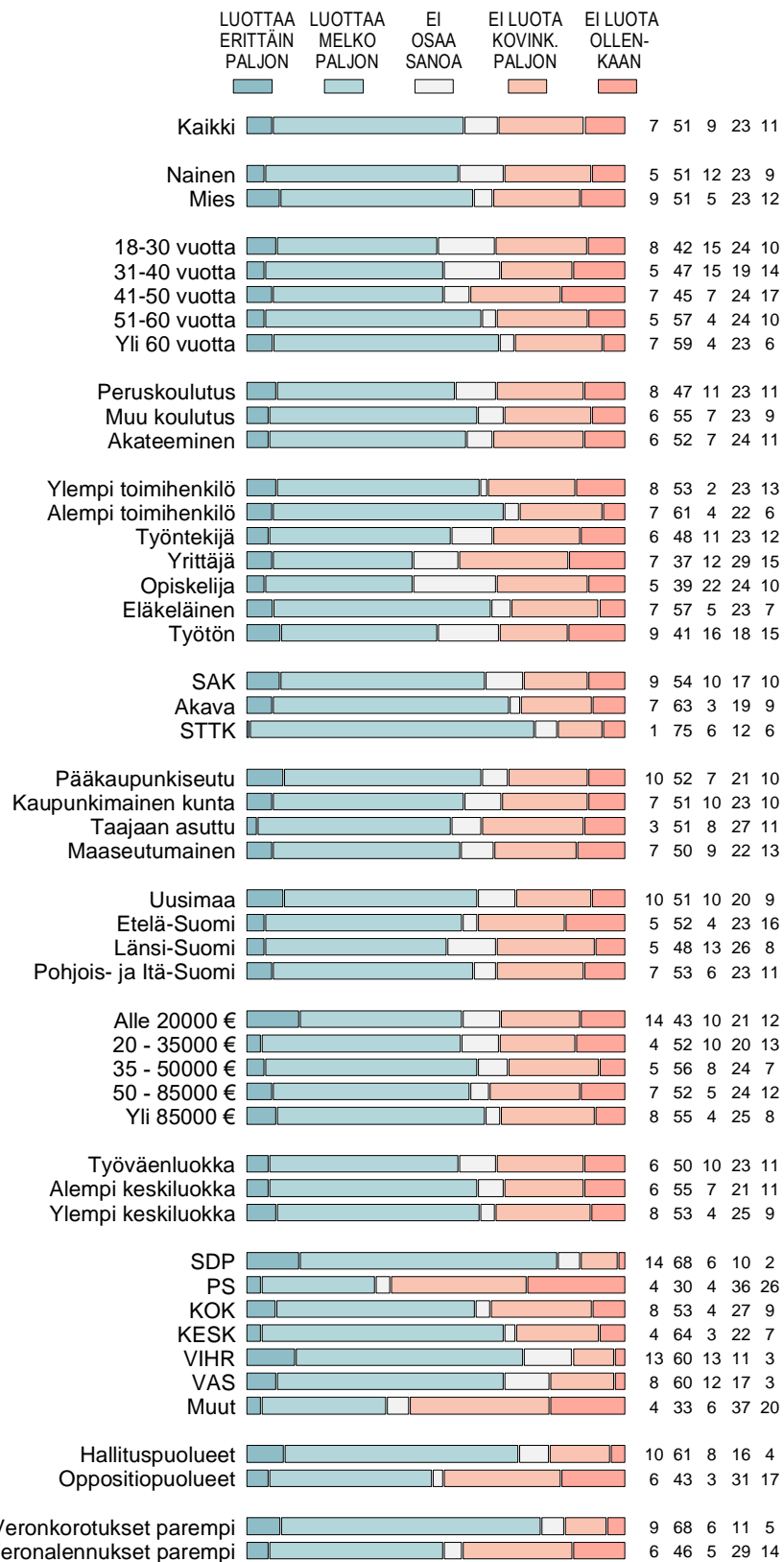
KAKS - Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 3.-9.6.2022. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.034. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.

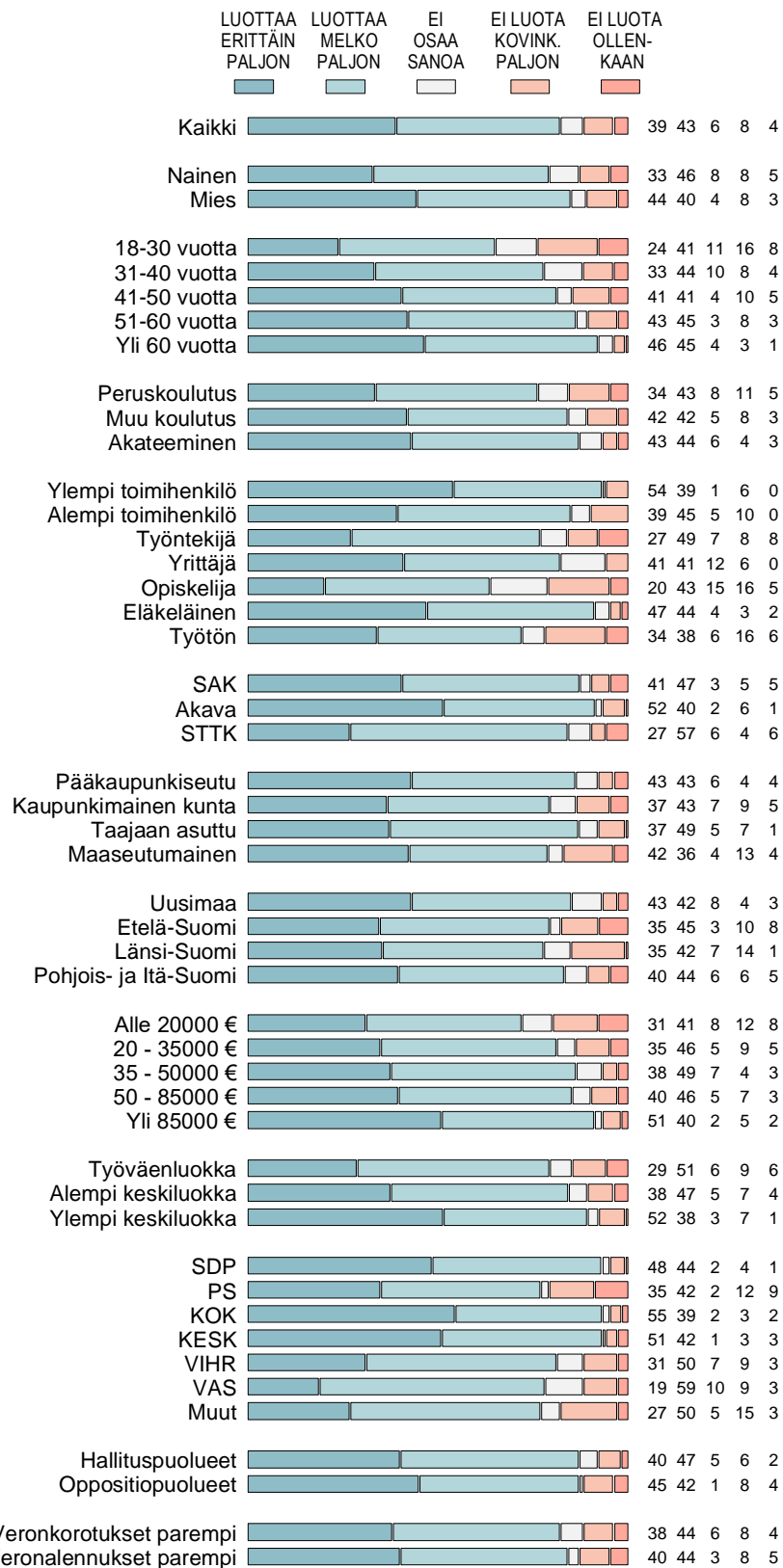

Kuvio 9-1. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTA A ERI ASI OIDEN TOTEUTUMISEEN: SOSIAALI- JA TERVEYS PALVELUITA ON TARJOLLA RIIT TÄVÄSTI (%).

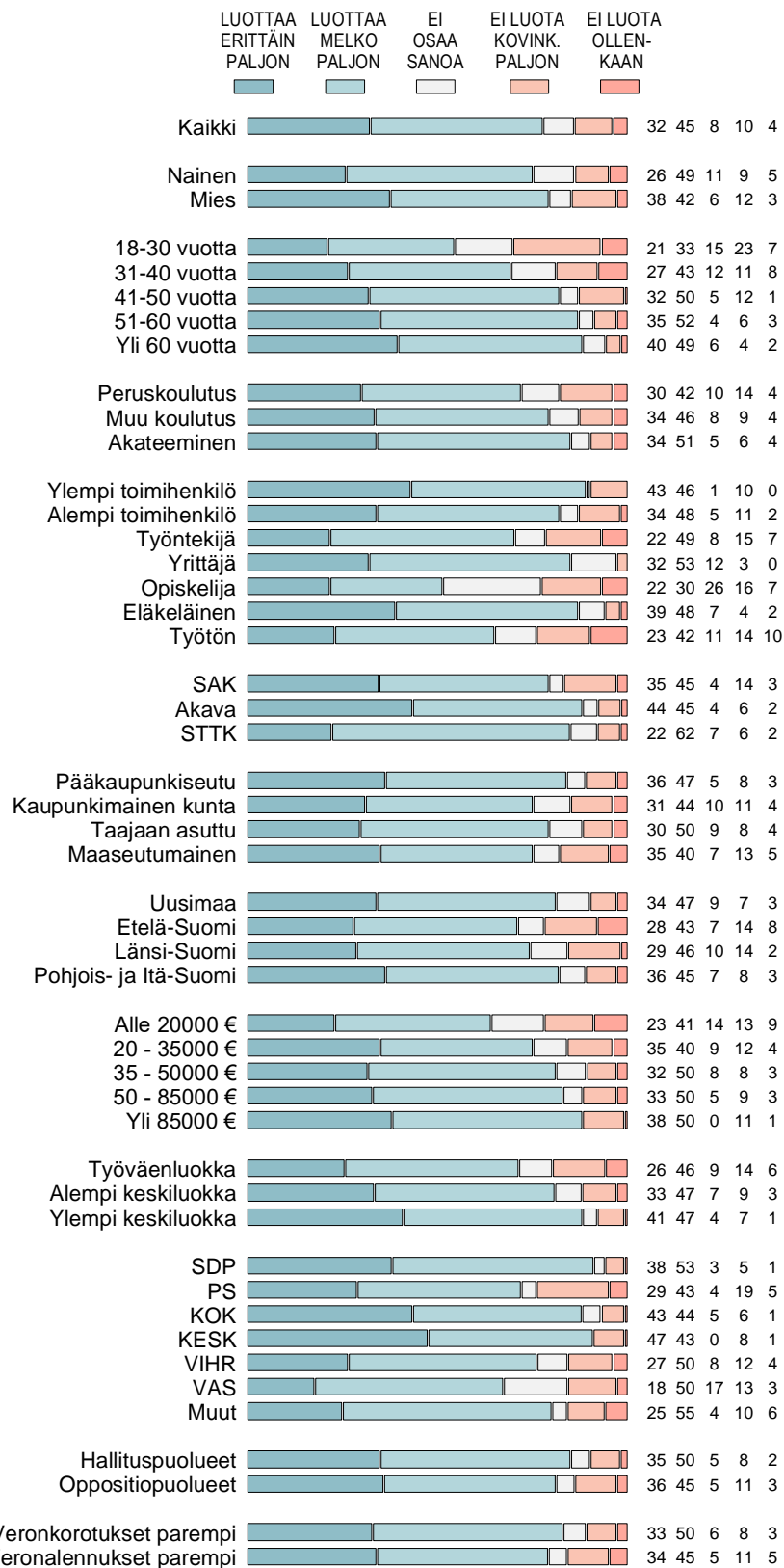

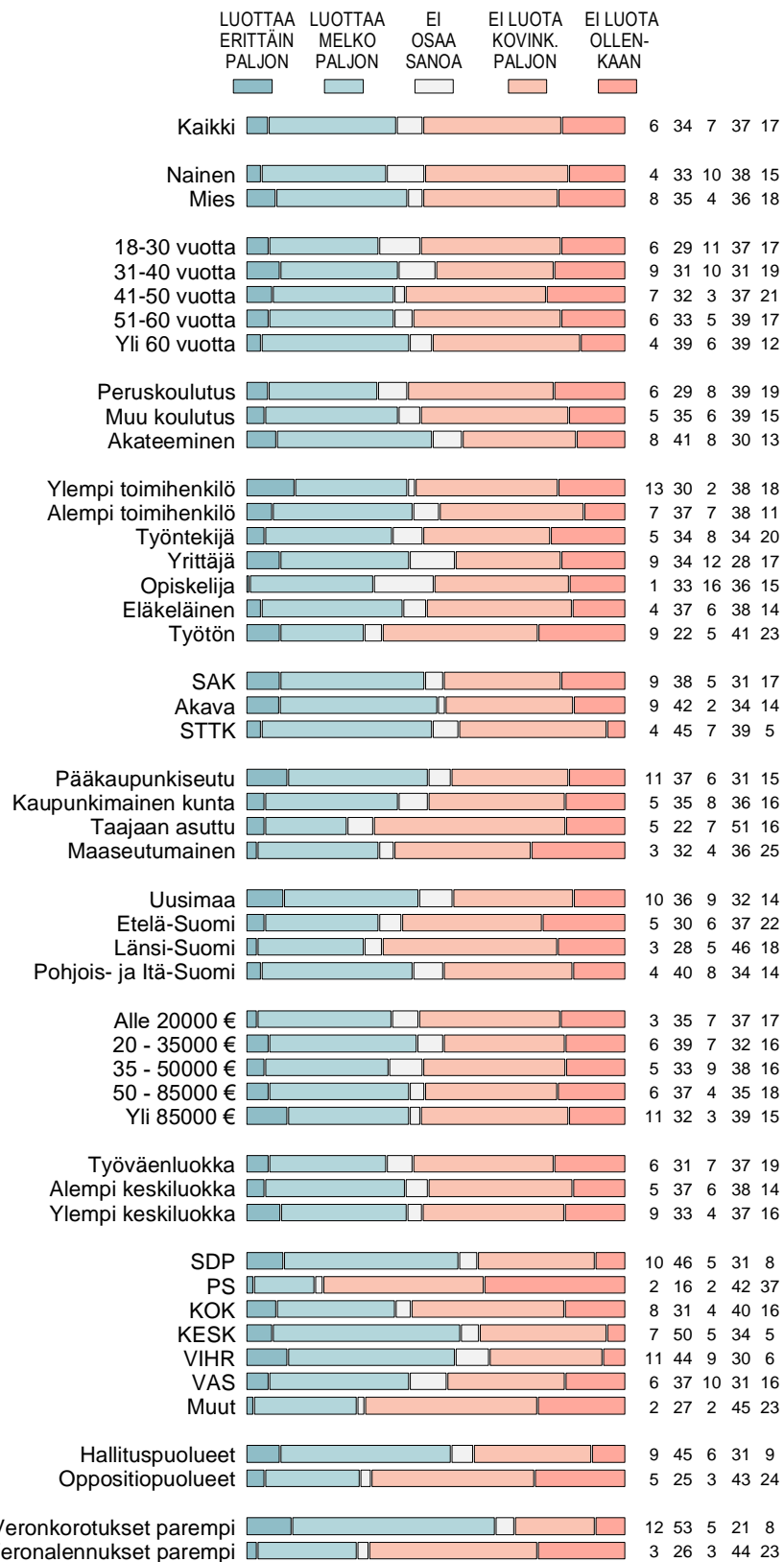
Kuvio 9-2. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA ERI ASIOIDEN TOTEUTUMISEEN:
 SUOMI SÄILYY KANSAINVÄLISESTI KILPAILUKYKYISENÄ (%).

Kuvio 9-3. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTA A ERI ASIOIDEN TOTEUTUMISEEN: SUOMALAISTEN MAANPUOLUSTUSTAHTO SÄILYY KORKEALLA TASOLLA (%).

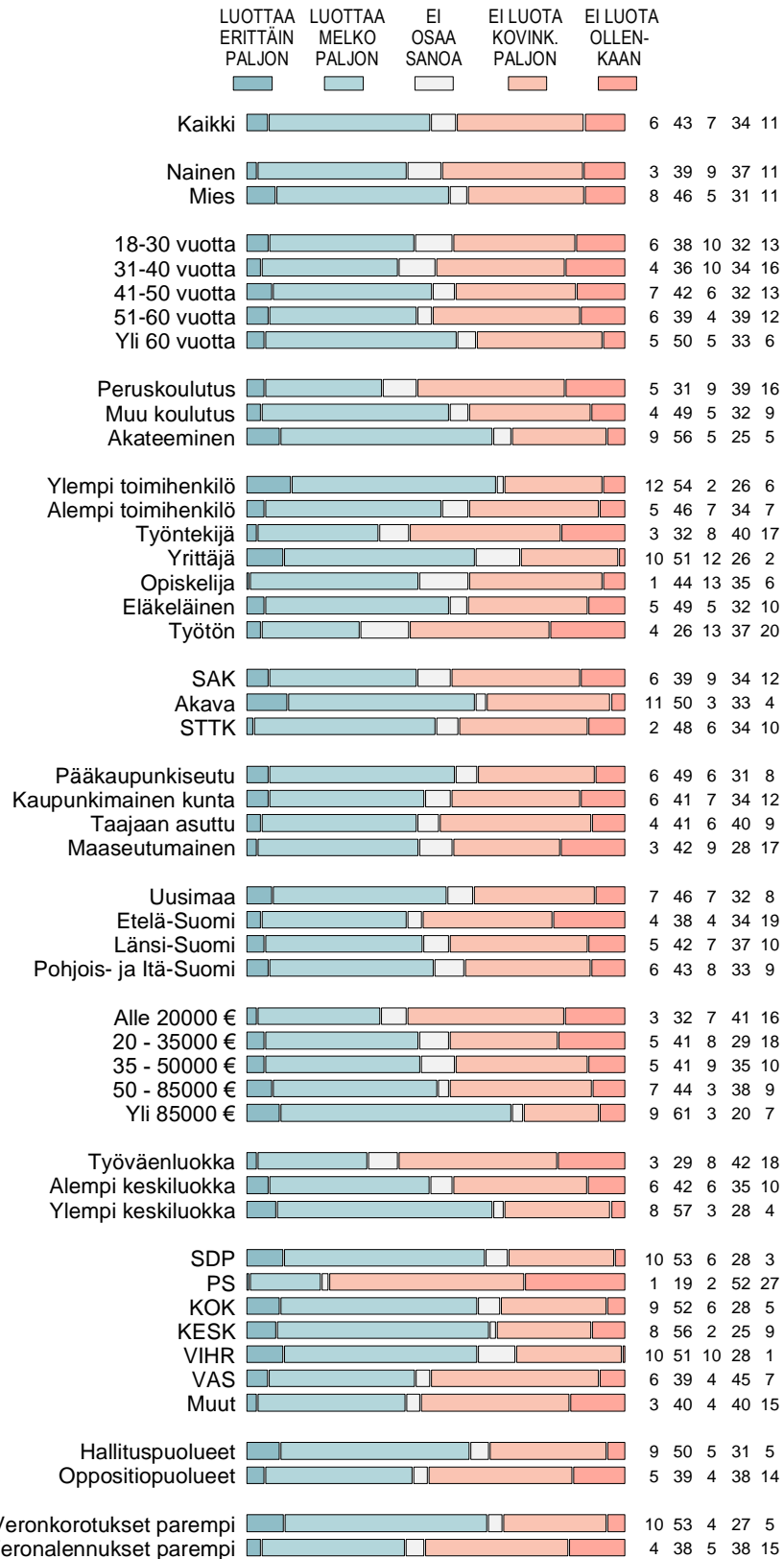

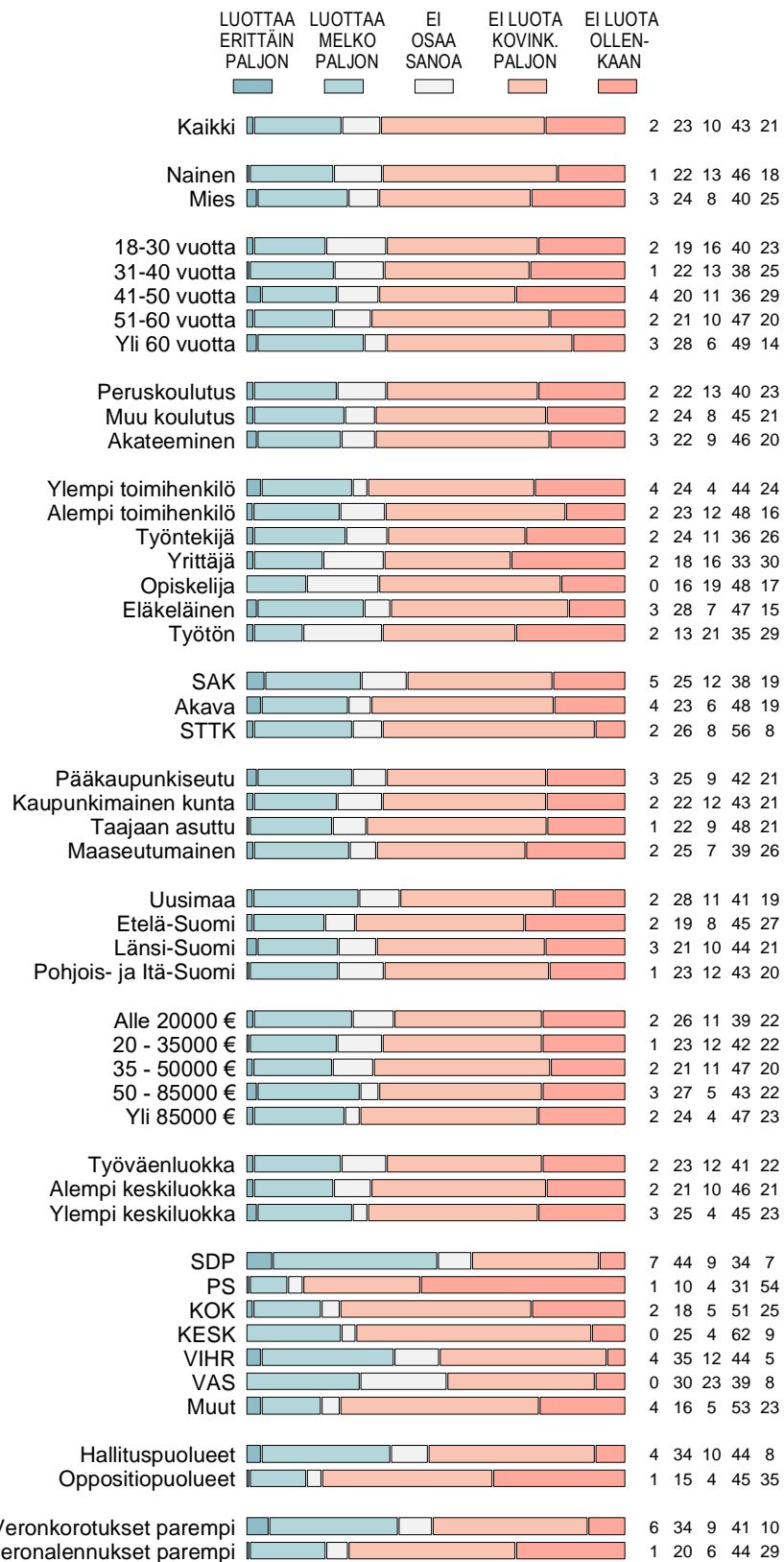
Kuvio 9-4. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTA A ERI ASI OIDEN TOTEUTUMISEEN: SUOMEN MAANPUOLUSTUSKYKY ON KANSAINVÄLISESTI HUIPPUTASOA (%).

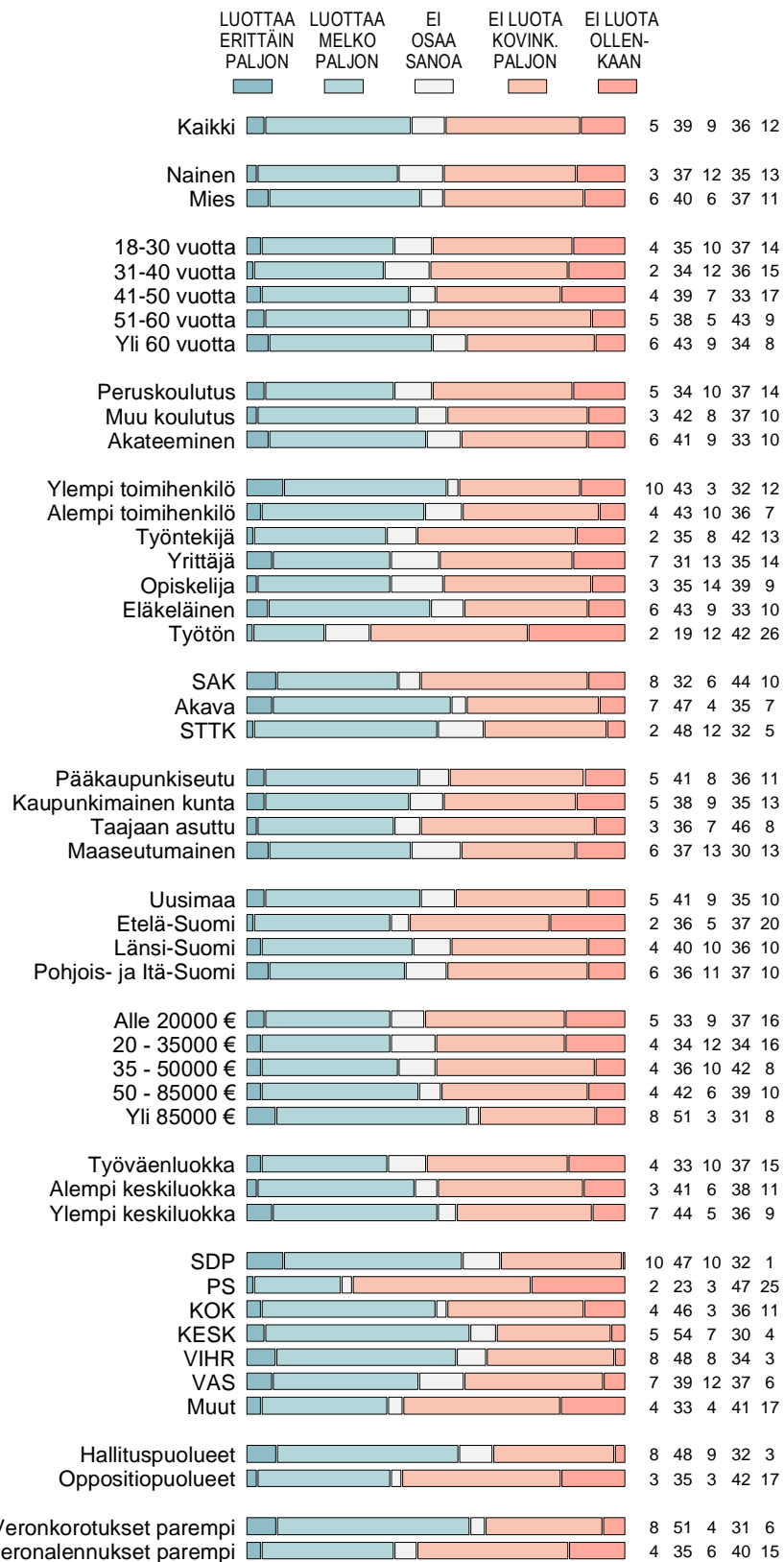
Kuvio 9-5. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA ERI ASIOIDEN TOTEUTUMISEEN:
 VEROTUS ON OIKEUDENMUKAISTA (%).

Kuvio 9-6. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTA A ERI ASI OIDEN TOTEUTUMISEEN: IHMISET TULEVAT KOHTUULLISESTI TALOUDELLISESTI TOIMEEN (%).

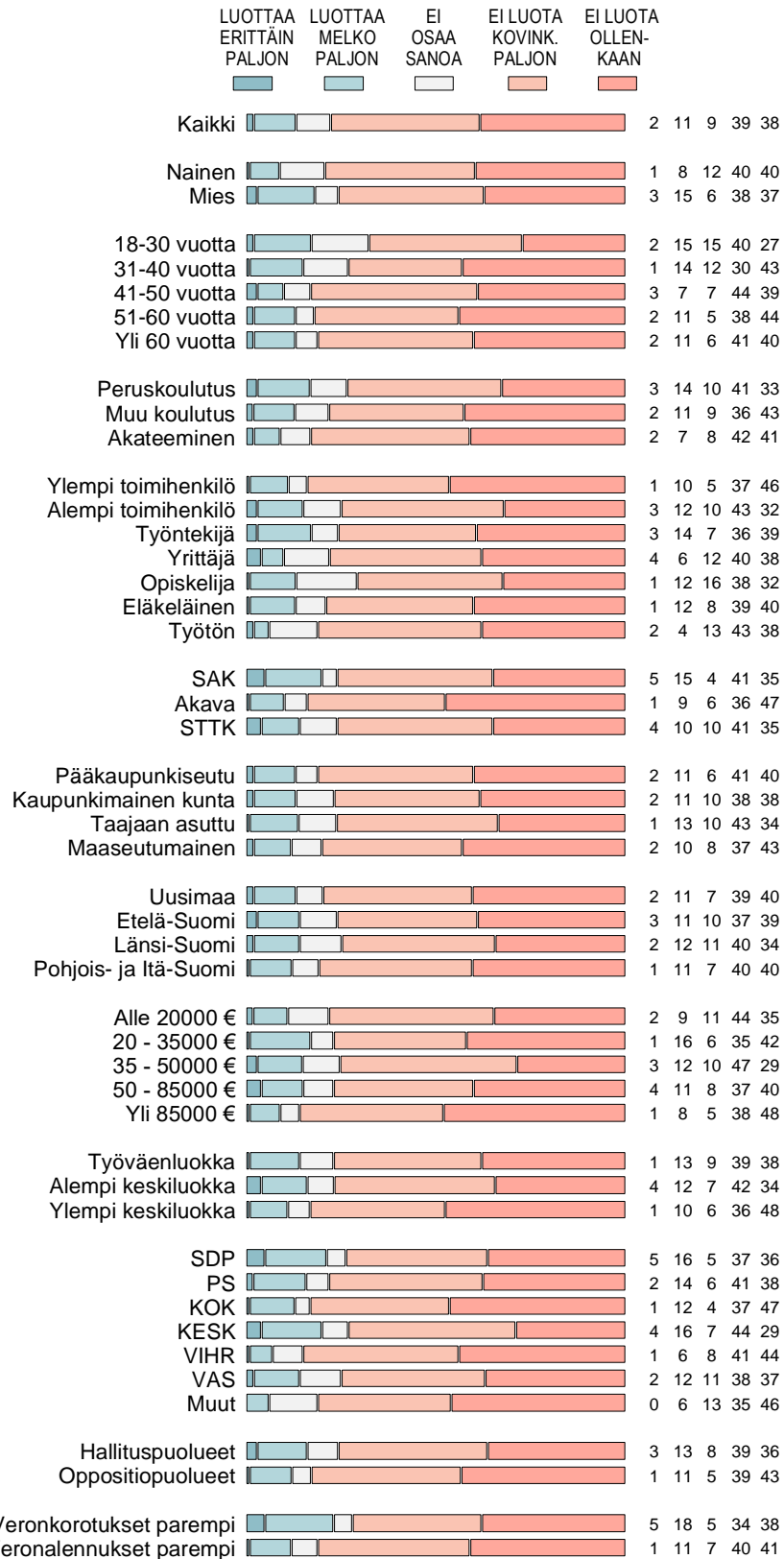

Kuvio 9-7. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA ERI ASIOIDEN TOTEUTUMISEEN:
 SUOMEN VELAN KASVU SAADAAN TAITETTUA (%).

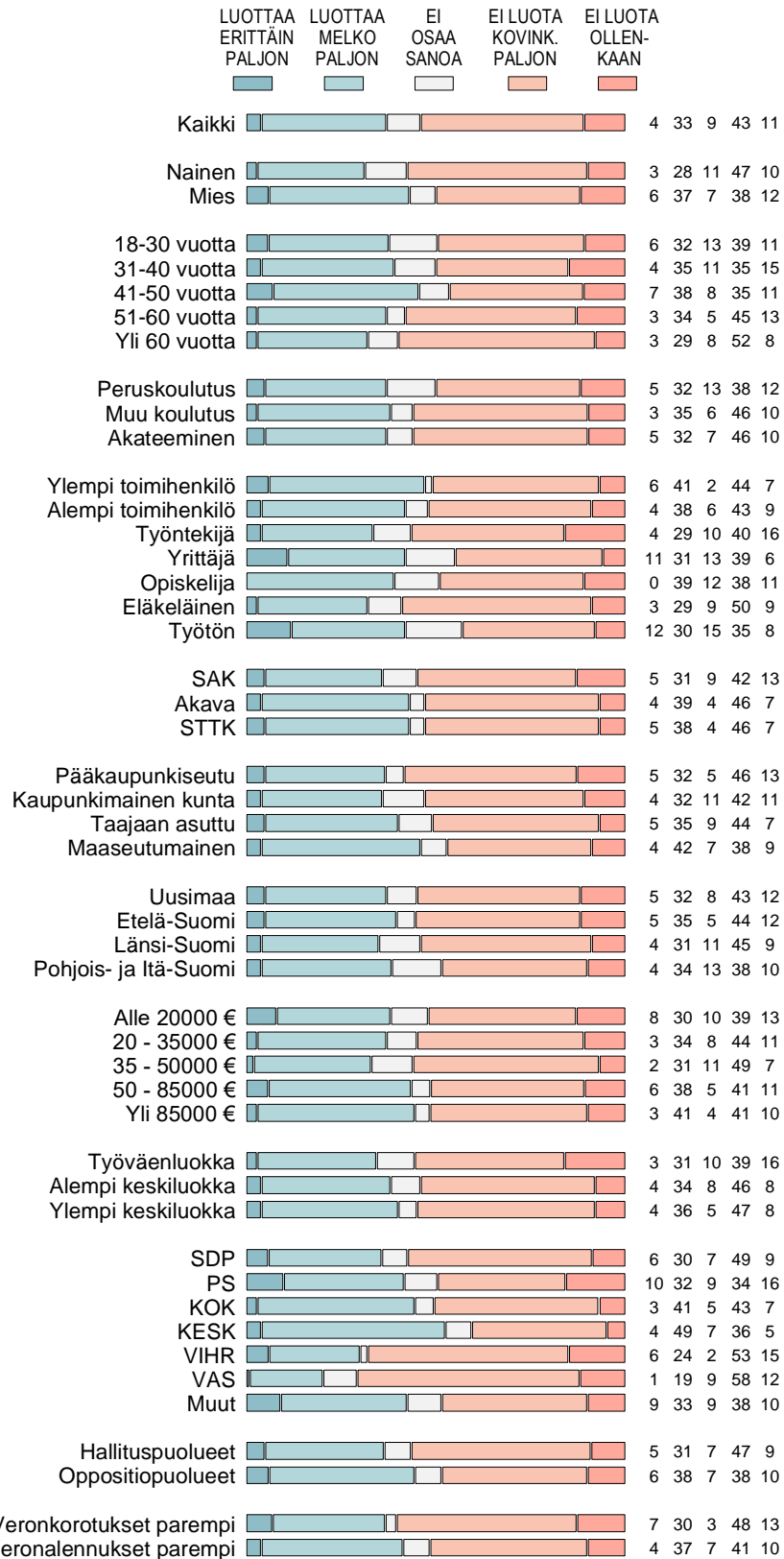
Kuvio 9-8. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA ERI ASIOIDEN TOTEUTUMISEEN: TYÖPAIKKOJA ON RUNSAASTI TARJOLLA JA TYÖLLISYYS-ASTE ON KORKEA (%).

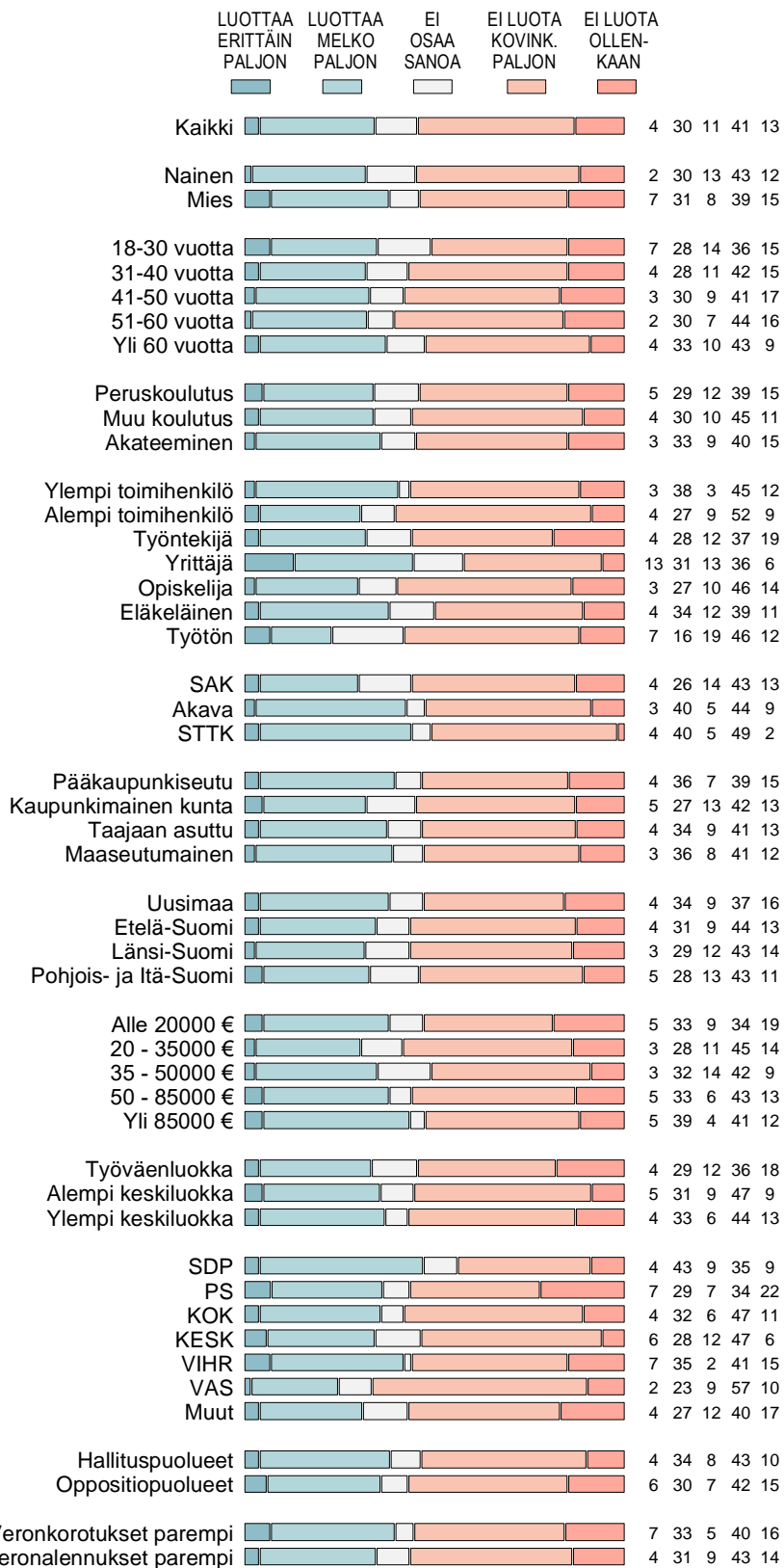
Kuvio 9-9. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA ERI ASIOIDEN TOTEUTUMISEEN: SUOMEN JA VENÄJÄN SUHTEET KEHITTYVÄT PAREMPAAN SUUNTAAN (%).

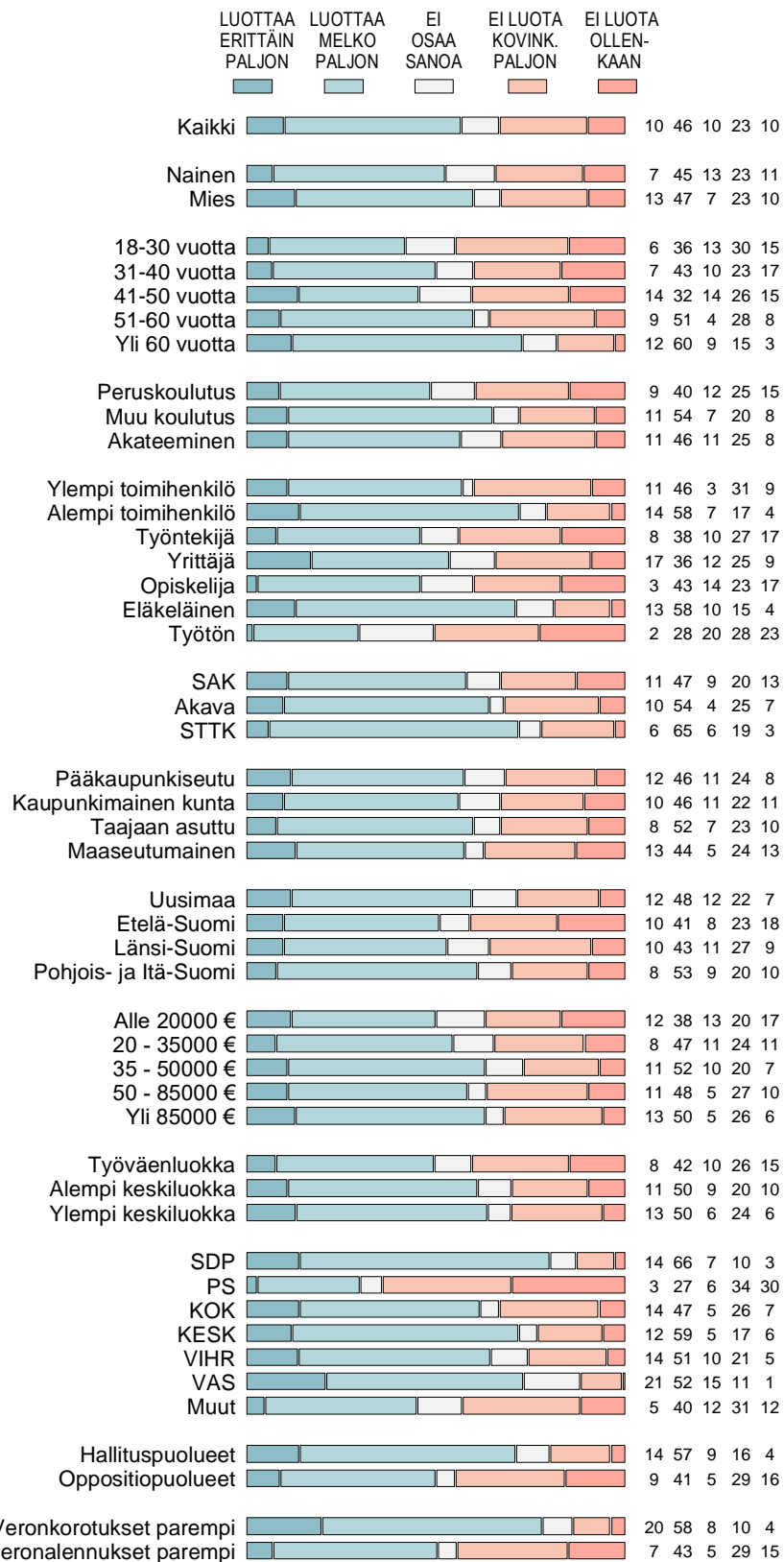
Kuvio 9-10. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA ERI ASIOIDEN TOTEUTUMISEEN: LUONNON MONIMUOTOISUUDEN HEIKKENEMINEN SAA-DAAN PYSÄYTETTYÄ (%).

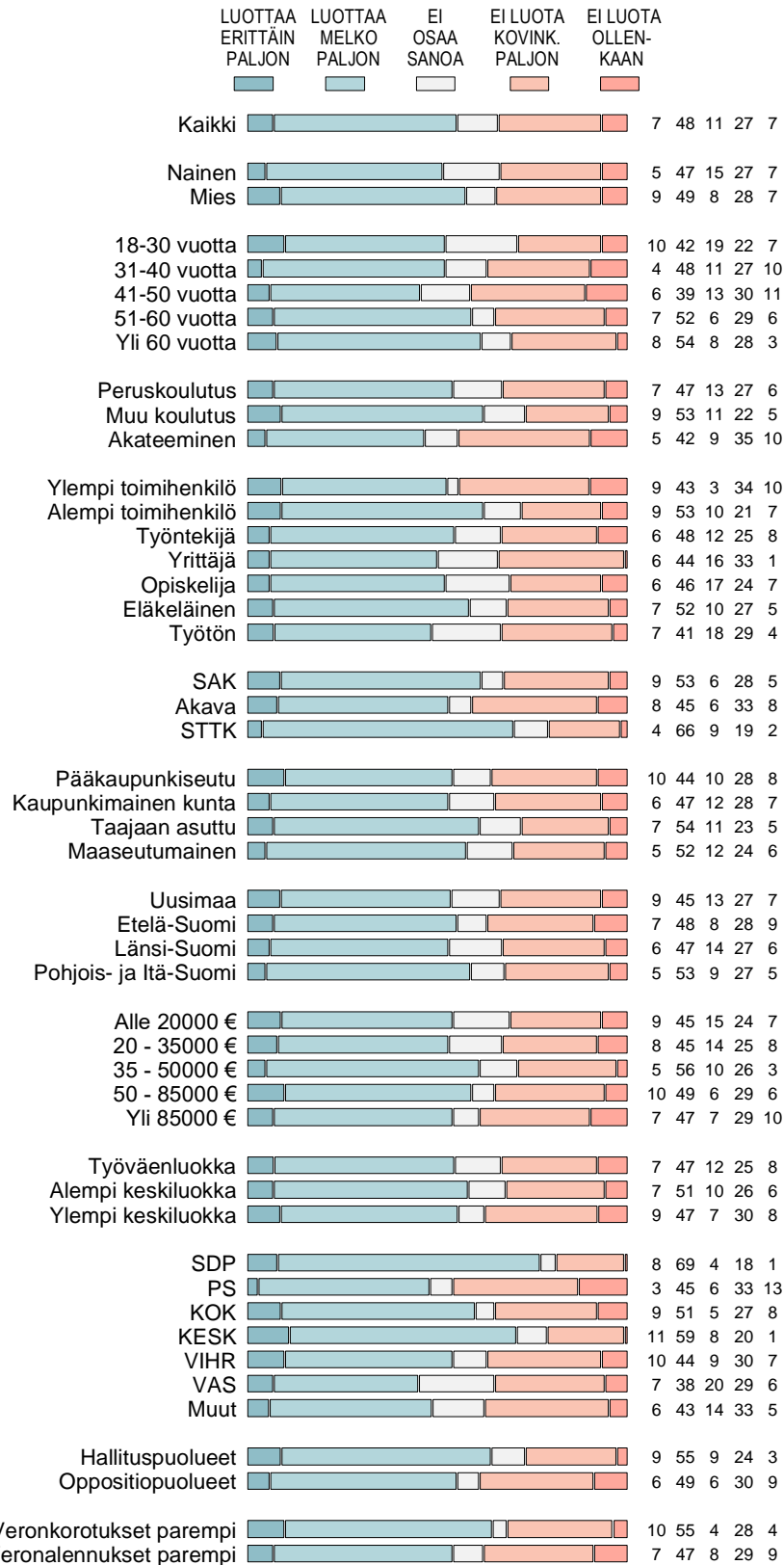
Kuvio 9-11. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA ERI ASIOIDEN TOTEUTUMISEEN: SUOMI ON LÄHES HIILINEUTRAALI (ilmaan pääsee hiilidioksidia vain sen verran kuin hiilinielut sitovat) (%).

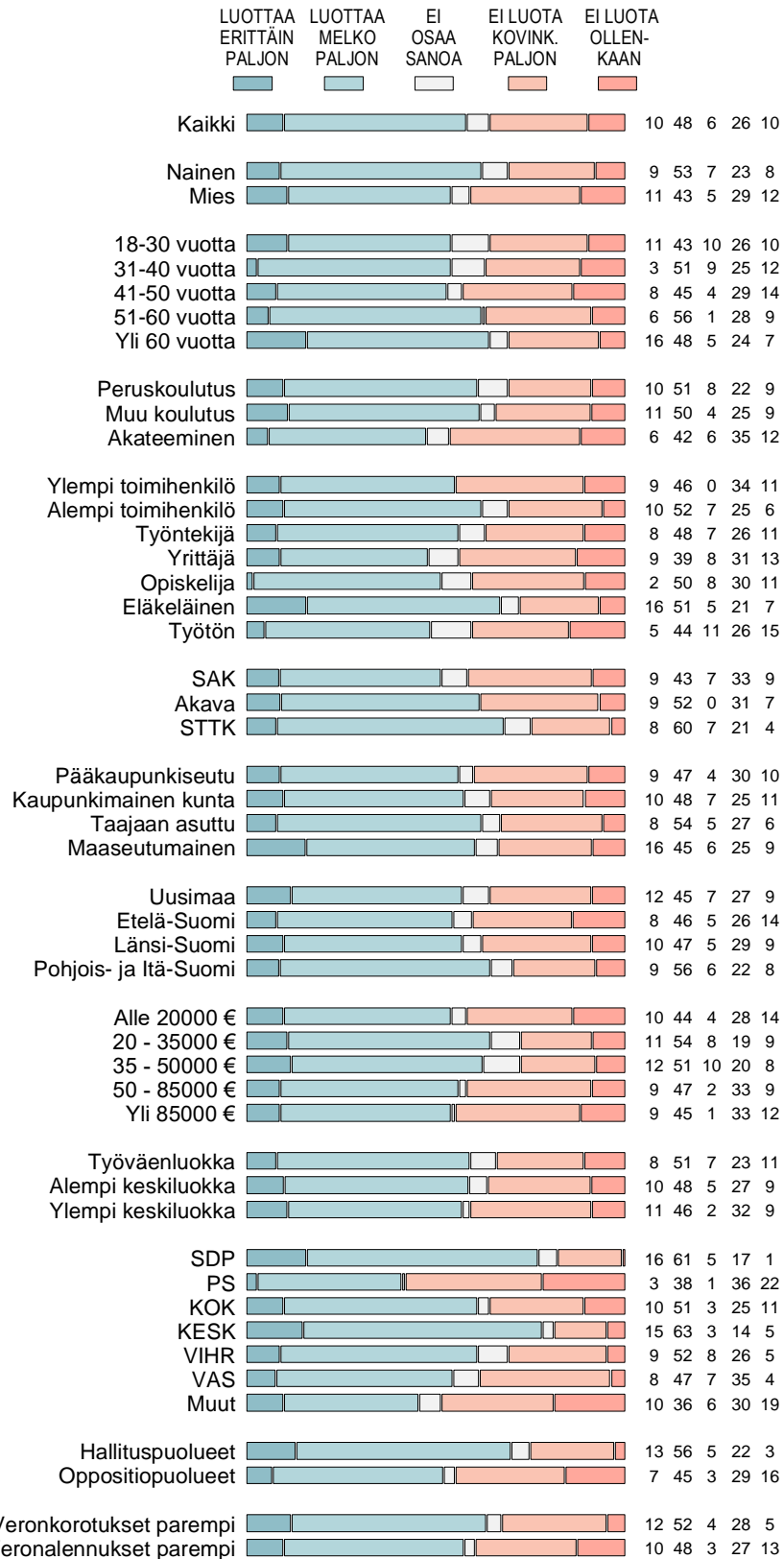
Kuvio 9-12. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA ERI ASIOIDEN TOTEUTUMISEEN: SUOMESSA KANNATTAA PERUSTAA YRITYKSIÄ JA YRITTÄÄ (%).

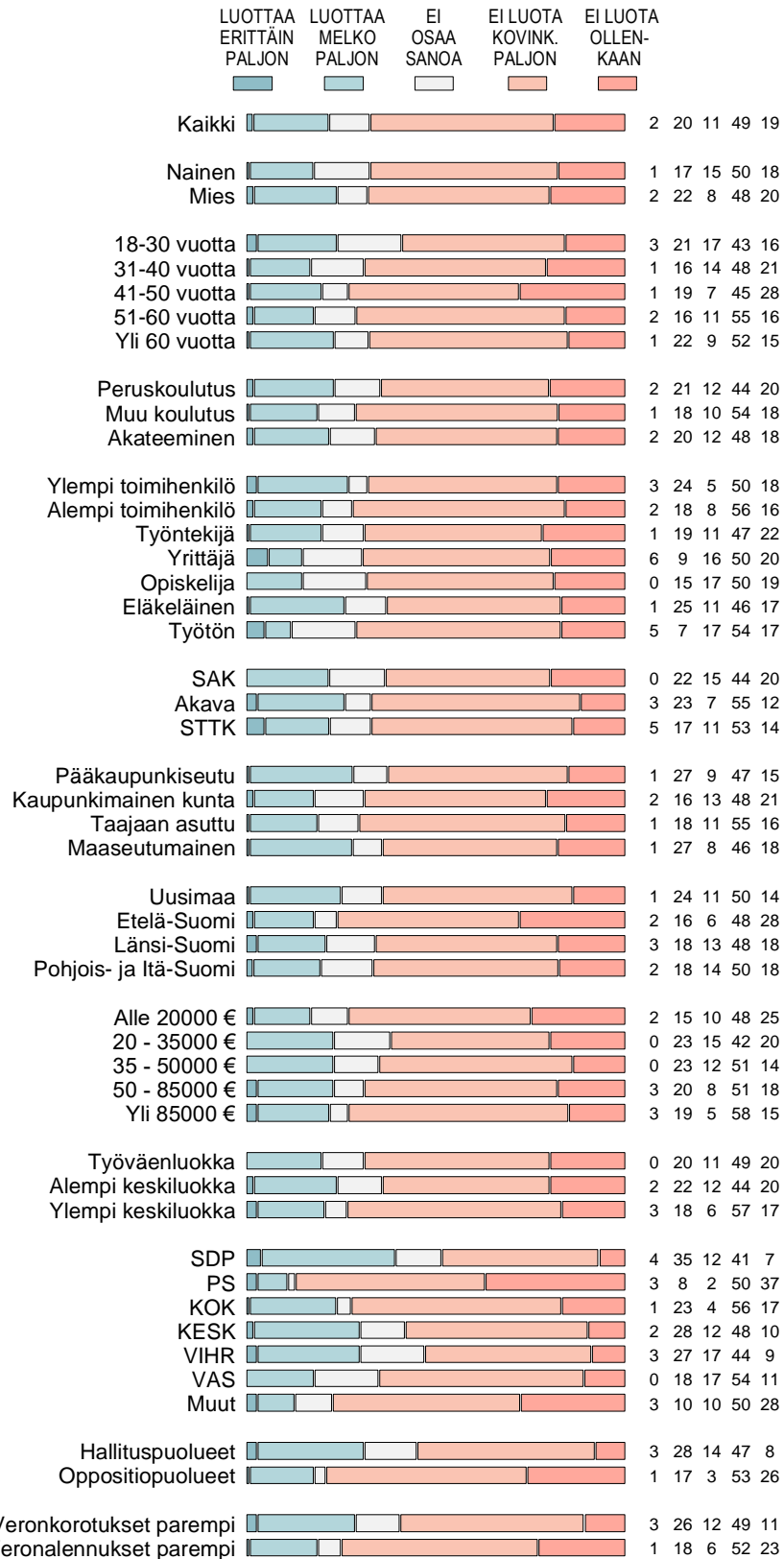

Kuvio 9-13. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA ERI ASIOIDEN TOTEUTUMISEEN: TIETEEN JA TUTKIMUKSEN VOIMAVARAT KEHITTYVÄT MYÖNTEISESTI (%).

Kuvio 9-14. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA ERI ASIOIDEN TOTEUTUMISEEN: SUOMEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ ON MAAILMAN HUIPPUUA (%).

Kuvio 9-15. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA ERI ASIOIDEN TOTEUTUMISEEN:
 KANSALAISTEN LUOTTAMUS POLITIIKKAAN VAHVISTUU (%).

Kuvio 9-16. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA ERI ASIOIDEN TOTEUTUMISEEN:
 KANSALAISTEN USKO TULEVAAN VAHVISTUU (%).
